

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.III.20.516/2013/10.szám

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban dr. Bíró Krisztián pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt I.r. és a jogtanácsos által képviselt II.r., valamint a III.r. alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt a Szolnoki Törvényszék előtt 11.P.20.382/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.566/2012/8. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által 46. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2013. november 20. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I-II.r. alpereseknek külön-külön 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg az 1.035.000 (egymillió-harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A felülvizsgálati eljárásban a felperes peresztes lett.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesnek a P.Zné-vel kötött házasságát a III.r. alperes a jogerős ítéletével felbontotta, majd a házastársak N., Á. utcai ingatlanán fennálló közös tulajdonát az I.r. alperes jogelődje által helybenhagyott ítéletével akként szüntette meg, hogy a házastárs 1/2 tulajdoni illetőségét 680.485 forint megfizetése ellenében a felperes tulajdonába adta azzal, hogy az ingatlan-nyilvántartásba a tulajdonjogi változás a teljes összeg kifizetésének igazolása után jegyezhető be. A keresetlevélhez csatolt hiteles tulajdoni lap a helyrajzi számot tévesen tüntette fel. A III.r. alperes a jogerős ítéletet az illetékes földhivatalnak nem küldte meg, a felperes pedig a megváltási árat a volt házastársának nem fizette ki. Az 1998. január 19-én végrehajtási lap kiállításával elrendelt végrehajtási eljárásban a

felperes volt házastársa a felperes 1/2 tulajdoni illetőségét - a végrehajtást kérő követelésébe történő betudással - 500.000 forintért megszerezte. 2003. március 24-én P.Zné az ingatlant 5.000.000 forintért eladta, a vevő tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmét a Körzeti Földhivatal (továbbiakban: földhivatal) 2003. március 25-én széljegyezte. Ugyanezen a napon a felperes benyújtotta az elsőfokú ítéletet a földhivatalnak. A III.r. alperes 2003. április 1-jén a felperes 2003. március 27-i kérelmére kijavította a közös tulajdont megszüntető ítéletben tévesen feltüntetett helyrajzi számot és a kijavító végzéssel együtt az első- és a másodfokú ítéletet a földhivatal részére megküldte. A földhivatal az iratokat 2003. április 9-én vette át, majd a 2003. szeptember 19-én kelt határozatával a vevő tulajdonjogát jegyezte be és a felperes tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmét elutasította.

A felperesnek az I.r. alperes jogelődje ellen kártérítés iránt indított keresetét elutasító elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte és a pert idő előttiségre hivatkozással megszüntette.

A felperes ezt követően a volt házastársa ellen terjesztett elő keresetet 13.170.520 forint megfizetése iránt. A keresetnek részben helytadó jogerős ítéletben előírt kötelezettségének a felperes volt házastársa nem tett eleget, ezért ellene végrehajtási eljárás indult, amelyben azonban a végrehajtó csak 80.803 forintot hajtott be.

A felperes a felülvizsgálat alapjául szolgáló perben 10.350.190 forint kártérítés egyetemleges megfizetésére kérte az alperesek kötelezését arra hivatkozással, hogy a jogerős ítélet földhivatalhoz küldésének elmulasztása, a téves helyrajzi szám feltüntetése miatt keletkezett a máshonnan meg nem térülő kára.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú ítéletben a bíróság a keresetet az I. és a II.r. alperessel szemben elutasította, a III.r. alperessel szemben pedig a pert a perbeli jogképeség hiánya miatt megszüntette. Az elsőfokú bíróság szerint a II.r. alperessel szemben a követelés elévült, a III.r. alperes mulasztása és a felperes károsodása (az ingatlan 2003 márciusában történt eladása) között pedig nincs okozati összefüggés, mert a megváltási ár megfizetésére előírt 30 napos határidő eredménytelen eltelte után a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelem alapján feljegyzett széljegyet úgyszólván törölték volna, ezért az I.r. alperes felelőssége nem állapítható meg.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Az I.r. alperes kárfelelősségének alaptalanságát az elsőfokú ítélettel egyezően állapította meg, a

II.r. alperessel szemben előterjesztett követelést azonban nem tartotta elévültnek és azt érdemben bírálta el, megállapítva, hogy a földhivatal csak az ítélet kijavítása után szerzett tudomást a helyes helyrajzi számról, amikor a felperes károsodása már bekövetkezett. A II.r. alperes jogelődje ezért a kár elhárítása érdekében intézkedést nem tehetett.

A felperes felülvizsgálati kérelme elsődlegesen a keresetének helytadó, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító döntés meghozatalára irányult. Jogi álláspontja szerint a bizonyítási eljárás nem felel meg a Pp. 3. §-ában foglaltaknak, az ítéleti tényállás hipotéziseken alapul. A megváltási ár meg nem fizetése sem eredményezhette volna a felperes tulajdonjogának megszűnését, illetőleg azt, hogy felesége ingyen jusson hozzá az egész ingatlanhoz. A helyes helyrajzi számot tartalmazó ítélet megküldése esetén a károsodás elkerülhető lett volna, az okozati összefüggés a károsodás és az alperesek mulasztása között fennáll. Az első- és a másodfokú bíróság helytelen jogi következtetéseket vont le, dr. K.O. bíró elfogult részvétele a másodfokú tanácsban nem egyeztethető össze a Pp. 15. §-ának (1) bekezdésében foglaltakkal.

Az I. és a II.r. alperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban tartását kérték.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Nem vitás tény, hogy a perbeli ingatlanon fennálló közös tulajdont megszüntető ítélet az ingatlan címét ugyan helyesen tartalmazza, a helyrajzi szám azonban téves, az egy hibásan kiállított tulajdoni lapon alapult. Mulasztásnak tekinthető, hogy az ítéletet a bíróság a jogerőre emelkedése után az illetékes földhivatalnak nem küldte meg. A felperesnek a Ptk. 349. §-ának (1) és (3) bekezdésére, valamint a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésére alapított keresete alapján a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy ezek a hibák, mulasztások, mint jogellenes magatartások okozták-e felperes károsodását, amelyek miatt az I. és a II.r. alperes kártérítési felelőssége megállapítható. Ennek eldöntése során a bíróságnak abból kellett kiindulnia, hogy mi a felperes kára. Nem vitatott az I. és a II.r. alperes jogellenes magatartása, valamint az a tény sem, hogy a felperest károsodás érte, a kárfelelősség szempontjából azonban csak annak van jogi jelentősége, hogy az okozati összefüggésnek a jogellenes magatartás és a kár bekövetkezése között kell fennállnia.

A felperes a károsodását abban jelölte meg, hogy ingatlanrészével a

volt házastársa rendelkezett, azt harmadik személy részére 2003 márciusában eladta, az ebből eredő kárt pedig a felperes behajtani nem tudta. Amennyiben a bíróság a jogerős ítéletet időben küldi meg az illetékes földhivatalnak és a széljegyzés megtörténik, annak törlésére került volna sor amiatt, hogy a felperes sem a bíróság által előírt határidőben, sem pedig azt követően nem teljesített, azaz a megváltási árat a volt házastársának nem fizette ki. A felperes hibájából ezért a bíróság mulasztása hiányában is objektíve olyan helyzet állt volna elő, hogy az ingatlan-nyilvántartás a hivatkozott széljegyzést már nem tartalmazta volna. Ugyanez a helyzet alakult volna ki akkor is, ha a jogerős ítéletben nem téves helyrajzi szám szerepel. A károsodás ezért azzal áll okozati összefüggésben, hogy a felperes a megváltási árat több éven keresztül nem fizette meg és még a végrehajtási eljárásban sem teljesített. Ezáltal vált lehetővé a sikertelen árverés folytán a felperes házastársának az a magatartása, amellyel a felperes az ingatlanrészét elvesztette. A kifejtettekre tekintettel tehát nem volt megállapítható a bíróság mulasztása és a felperes károsodása közötti okozati összefüggés, ezért az I.r. alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasító jogerős döntés nem jogszabálysértő.

A II.r. alperes jogellenes károkozó magatartása alapján a kártérítési felelőssége akkor állapítható meg, ha hibája folytán nem történhetett volna meg a jogerős ítélet szerint a tulajdonjogi változás átvezetése abban az esetben sem, ha a III.r. alperes az ítéletet időben megküldi. A felperes károsodását, ingatlanrészének eladását lehetővé tevő ingatlan-nyilvántartási állapot azonban a felperes nem teljesítése folytán történt. Amennyiben a jogerős ítélet időben történő megküldése esetén a földhivatal a téves helyrajzi számot észleli és annak kijavítása az adásvételi szerződés megkötése előtt megtörténik, a széljegyzés törlése és a végrehajtási eljárás következményei a II.r. alperestől függetlenül akkor is bekövetkeztek volna, mert arra a felperes nem teljesítése adott alapot. A másodfokú ítélet indokolásával szemben nem annak volt jelentősége, hogy a földhivatal mikor értesült a téves helyrajzi számról, a közhitelesség elvéből következően ugyanis az ingatlan-nyilvántartásnak, illetőleg a hiteles tulajdoni lapnak a helyrajzi számot mindig pontosan kell feltüntetnie, ennek hiányában pedig a földhivatal felel a kárért, de csak akkor, ha ez a hiba a kár bekövetkezésével okozati összefüggésben áll. Az adott esetben azonban ez nem volt megállapítható, ezért nem jogszabálysértő a keresetet elutasító döntés.

A felperes tévesen vitatta a másodfokú tanács összetételét, e tekintetben eljárási szabálysértés nem állapítható meg.

Mindezeket figyelembe véve a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértések hiányában a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az I. és a II.r. alperesek felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

A felperes pervesztességének megállapítása a Pp. 87. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. november 20.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő

HM